

పశ్చాదు కుఱ్ఱ - ఑తుర్థ ప్రశ్న

హరిఃఁమ్ || దేవఱఁసురఱఁతిదేవ-అసురఱఁః | సంయఱఁతఱఁతిసమ్-యఱఁతఱఁః | అసన్మీ
 తే | న | వీతి | అఱఁబయన్త | సఁఁ | ఏతఱఁః | ఇన్ద్రఁః | తనూఁః | అపఱఁశ్శుత్ | తఱఁః | ఉపేతి | అఱఁధత్త |
 తఱఁః | వై | సఁఁ | తనువమ్ | ఇన్ద్రయమ్ | వీర్యమ్ | అఱఁశ్శున్మీ | అఱఁధత్త | తఱఁః | దేవఱఁః |
 అభవన్మీ | పరేతి | అసురఱఁః | యత్ | ఇన్ద్రతనూరితిన్ద్ర-తనూఁః | ఉపదధఱఁతీత్యుప-దధఱఁతి |
 తనువమ్ | ఏవ | తఱఁః | ఇన్ద్రయమ్ | వీర్యమ్ | యజమానఁః | అఱఁశ్శున్మీ | ధత్తే | అఱఁఢోఱఁతి |
 సన్ద్రమితిస-ఇన్ద్రమ్ | ఏవ | అఱఁగ్నిమ్ | సతనుమితిస-తనుమ్ | చినుతే | భవతి | అఱఁశ్శున్మీ |
 వరేతి | అస్య | ట్రాత్యవ్యః || ౧ || భవతి | యజ్ఞః | దేవేభ్యః | అపేతి | అఱఁత్రామత్ | తమ్ | అపరుధ
 మిత్వ-రుధమ్ | న | అశక్తువన్మీ | తే | ఏతఱఁః | యజ్ఞతనూరితియజ్ఞ-తనూఁః | అపఱఁశ్శున్మీ
 తఱఁః | ఉపేతి | అఱఁధత్త | తఱఁః | వై | తే | యజ్ఞమ్ | అవేతి | అఱఁరున్ద్రత్ | యత్ | యజ్ఞతనూరితి
 యజ్ఞ-తనూఁః | ఉపదధఱఁతీత్యుప-దధఱఁతి | యజ్ఞమ్ | ఏవ | తఱఁః | యజమానఁః | అవేతి |
 రున్దే | త్రయన్ద్రిగ్ంశతమితిత్రయః-త్రిగ్ంశతమ్ | ఉపేతి | దధఱఁతి | త్రయన్ద్రిగ్ంశదితి
 త్రయః-త్రిగ్ంశత్ | వై | దేవతఱఁః | దేవతఱఁః | ఏవ | అవేతి | రున్దే | అఱఁఢోఱఁతి | సఱఁతఱఁవ
 మితిస-అఱఁతఱఁనమ్ | ఏవ | అఱఁగ్నిమ్ | సతనుమితిస-తనుమ్ | చినుతే | సఱఁత్యేతిస-అఱఁతఱఁః |
 అముష్మీన్మీ | లోకే || ౨ || భవతి | యః | ఏవమ్ | వేద | ఙ్యోతిష్ఠతఱఁః | ఉపేతి | దధఱఁతి |
 ఙ్యోతిః | ఏవ | అస్మిన్మీ | దధఱఁతి | ఏతఱఁః | వై | అఱఁగ్నిః | చిఱఁతః | జ్వలతి | తఱఁః | ఏవ |
 ఏనమ్ | సమితి | ఇన్ద్రే | ఉభయఱఁః | అస్మిన్మీ | లోకయఱఁః | ఙ్యోతిః | భవతి | నక్షత్రస్థకఱఁతిసజ్జిత-
 జ్జితకఱఁః | ఉపేతి | దధఱఁతి | ఏతఱఁః | వై | దివః | ఙ్యోతీగ్ంషి | తఱఁః | ఏవ | అవేతి | రున్దే |



సుకృతాదితీసు-కృతామ్ | వై | ఏతాని | త్యోగీగంపి | యత్ | నక్షత్రాడి | తాని | ఏవ | అప్రోతి
 అథోఽతి | అనుకాశమిత్యను-కాశమ్ | ఏవ | ఏతాని || ౩ || త్యోగీగంపి | కురుతే | సువర్ణ
 స్వేతీసువ-గన్య | లోకన్య | అనుభ్యాత్యాఇత్యను-భ్యాత్త్యే | యత్ | సగ్గోంస్పృష్టాఇతిసమ్-
 స్పృష్టాః | ఉపదధాతిత్వప-దధాత్ | వృష్టే | లోకమ్ | అపీతి | దధాత్ | అపరమకః
 పర్వన్యః | స్వాత్ | అసగ్గోంస్పృష్టాఇత్యసమ్-స్పృష్టాః | ఉపేతి | దధాతి | వృష్టే | ఏవ |
 లోకమ్ | కరోతి | వరమకః | పర్వన్యః | భవతి | పురస్తాత్ | అన్యా | ప్రతీచీ | ఉపేతి |
 దధాతి | ప్రకాత్ | అన్యా | ప్రాచీ | తస్మాత్ | ప్రాచీనాని | చ | ప్రతీచీనాని | చ | నక్షత్రాడి |
 ఏతి | వర్తన్తే || ౪ || భ్రాతృవ్యోలోకప్రవైతాన్యేకచత్వారిగంశచు || ౧ ||

ఋతవ్యాః | ఉపేతి | దధాతి | ఋతునామ్ | క్షప్తే | ద్వన్వమితిద్వమ్-ద్వమ్ |
 ఉపేతి | దధాతి | తస్మాత్ | ద్వన్వమితిద్వమ్-ద్వమ్ | ఋతవః | అధృతా | ఇవ | వై | ఏషా |
 యత్ | మధ్యమా | చితిః | అన్తరిక్షమ్ | ఇవ | వై | ఏషా | ద్వన్వమితిద్వమ్-ద్వమ్ | అన్యాసు |
 చితిషు | ఉపేతి | దధాతి | చతస్రః | మధ్యే | ధృత్యే | అన్తశ్చేషణమిత్యన్తః-శేషణమ్ | వై |
 ఏతాః | చితీనామ్ | యత్ | ఋతవ్యాః | యత్ | ఋతవ్యాః | ఉపదధాతిత్వప-దధాతి |
 చితీనామ్ | విధృత్యాఇతివి-ధృత్యే | అవకామ్ | అను | ఉపేతి | దధాతి | ఏషా | వై | అగ్నేః |
 యోనిః | సయోనిమితిస-యోనిమ్ || ౫ || ఏవ | అగ్నిమ్ | చినుతే | ఉవాచ | హ | విశ్వామిత్ర
 ఇతిచిత్వ-మిత్రః | అదత్ | ఇత్ | సః | బ్రహ్మణా | అన్నమ్ | యస్య | ఏతాః | ఉపధీయాన్తా
 ఇత్యుప-ధీయాన్తే | యః | ఉ | చ | ఏనాః | ఏవమ్ | వేదత్ | ఇతి | సంవత్సరఇతిసమ్-
 పత్సరః | వై | ఏతమ్ | ప్రతిష్ఠాయాఇతిప్రతి-స్థాయే | నుదతే | యః | అగ్నిమ్ | చిత్వా | న |
 ప్రతిష్ఠయతి-స్థయతి | పశ్య | పూర్వాః | చిత్తయః | భవన్తి | అథ | ప్తీమ్ | చితిమ్ |

లిఖితం బితి | వై | యాతమి | సంపద్యుఁడతిసమ్-వభుఁడు | ఋతుమి | ఏవ | సంపద్యుఁ
 డతిసమ్-వభుఁడు | ప్రతితి | తిప్పతి | ఏతాః | వై || ౧౬ || అధిపతిరిత్యధి-పత్నిః | నామి |
 అప్తాః | యస్య | ఏతాః | ఉపధియన్త్యుప-ధియన్తే | అధిపతిరిత్యధి-పత్నిః | ఏవ
 సంపానాసామి | భువతి | యమి | ద్విష్యాత్ | తమి | ఉపదధదిత్యుప-రధత్ | ధ్యాయేత్ |
 ఏతాభ్యః | ఏవ | ఏనమ్ | భేవతాభ్యః | ఏతి | పుశ్చతి | తాత్ | అర్తమ్ | ఏతి | ఋచ్చతి |
 అగ్గియః | సువర్ణమితిసువ-గమ్ | లోకమ్ | యన్తః | యా | యజ్ఞస్య | నిష్కృతిరితిని-
 క్తిః | అసీత్ | తామి | ఋషిభ్యఃకృషి-భ్యః | ప్రతితి | ట్వాన్తి | తత్ | హిరణ్యమ్ |
 అధిపత్ | యత్ | హిరణ్యకల్పిరితిహిరణ్య-కల్పై | ప్రోక్షతీతిప్ర-ఉక్షతి | యజ్ఞస్య నిష్కృత్యా
 డతిని-శ్చక్తి | అథోఽతి | భేషజమ్ | ఏవ | అస్మై | కరోతి || ౧౭ || అథోఽతి | రూపేణ | ఏవ |
 ఏనమ్ | సమితి | అర్థయతి | అథోఽతి | హిరణ్యకృతిషితిహిరణ్య-కృతిషా | ఏవ | సువర్ణ
 మితిసువ-గమ్ | లోకమ్ | ఏతి | సాహస్రవతీతిసాహస్ర-వతా | ప్రేతి | ఉక్షతి |
 సాహస్రః | ప్రణాపతిరితిప్రణా-వతిః | ప్రణాపతీరితిప్రణా-పతేః | ఆప్యై | ఇమాః | మే | అగ్నే
 అప్తాః | భేనమే | సస్తు | ఇతి | ఆహ | భేనూః | ఏవ | ఏనాః | కురుతే | తాః | ఏనమ్ |
 తామదుఘాఽతికామ-దుఘాః | అముత్ర | అముష్మిన్న | లోకే | ఉపేతి | తిష్ఠన్తే || ౧౮ ||

|| సయోనిమేతానైకరోత్యకాన్సుచత్వారిగంశచ్చ || ౧౯ ||

రుద్రః | వై | ఏషః | యత్ | అగ్నిః | సః | ఏతరహి | జాతః | యరహి | సర్వః |
 రితః | సః | యథా | వభుః | జాతః | స్తనమ్ | ప్రేపుతీతిప్ర-ఉపుతి | ఏవమ్ | వై | ఏషః |
 ఏతరహి | తాగధేయమితితాగ-ధేయమ్ | ప్రేతి | ఉపుతి | తస్మై | యత్ | అహతినిత్యా-
 హతిమ్ | స | జాహుయాత్ | అధ్వయమ్ | వ | యజమానమ్ | వ | ధ్యాయేత్ | కలదుభిదుమితి

శత-రుద్రీయమ్ | జుహోతి | భాగధేయనేతిభాగ-ధేయన | ఏవ | ఏనమ్ | శమయతి | స
 అర్తిమ్ | ఏతి | ఋచ్చతి | అర్ధ్యుర్ణ | న | యజమాన | యత్ | గ్రామ్యసామ్ | ప్రకూనామ్ | ౧౧ |
 పయసా | జుహూయాత్ | గ్రామ్యాన్ | ప్రకూన్ | శుచా | అర్చయేత్ | యత్ | అరణ్యసామ్ |
 అరణ్యాన్ | జర్జిలయవాగ్వేతిజర్జిల-యవాగ్వ | వా | జుహూయాత్ | గవీధుకయవాగ్వేతి
 గవీధుక-యవాగ్వ | వా | న | గ్రామ్యాన్ | ప్రకూన్ | హినస్తి | న | అరణ్యాన్ | అభోజతి |
 ఋతు | అవూః | అనాహుతిరిత్యసా-హుతిః | వై | జర్జిలాః | చ | గవీధుకాః | చ | జతి | అజర్జిరేతి
 త్యజ-క్షీరేణ | జుహోతి | అగ్నేయా | వై | ఏషా | యత్ | అజా | అహుత్యేత్యా-హుత్యా | ఏష
 జుహోతి | న | గ్రామ్యాన్ | ప్రకూన్ | హినస్తి | న | అరణ్యాన్ | అర్జీరసః | సువర్ణమితసువః-
 గమ్ | లోకమ్ | యస్తః || ౧౦ || అజాయామ్ | ఘర్మమ్ | ప్రేతి | అసిజ్ఞాన్తి | సా | శోచన్తి |
 పర్ణమ్ | పరేతి | అజిహీత | సః | అర్య | అభవత్ | తత్ | అర్య్య | అర్మత్వమిత్యర్మ-త్వమ్ |
 అర్మపర్ణేత్యర్మ-పర్ణేన | జుహోతి | సయోనిత్యాయేతిసయోని-త్యాయ | ఉదజ్జే | తిష్ఠన్తి |
 జుహోతి | ఏషా | వై | రుద్రస్య | దిక్ | స్వాయామ్ | ఏవ | దిశి | రుద్రమ్ | నిరవదయతజతి
 విః-అవదయతే | చరమాయామ్ | ఇస్థితాయామ్ | జుహోతి | అన్తః | ఏవ | రుద్రమ్ |
 నిరవదయతజతినః-అవదయతే | శ్రేధావిభక్తమితీశ్రేధా-విభక్తమ్ | జుహోతి | త్రయః |
 ఇమే | లోకాః | ఇమాన్ | ఏవ | లోకాన్ | సమావద్వీర్యానితిసమావత్-వీర్యాన్ | కరోతి |
 ఇయతి | అగ్రే | జుహోతి || ౧౧ || అథ | ఇయతి | అథ | ఇయతి | త్రయః | ఇమే | లోకాః |
 ఏభ్యః | ఏవ | ఏనమ్ | లోకీభ్యః | శమయతి | తిస్రః | ఉత్తరాఇత్యుత్-తరాః | అహుతిరిత్యా-
 హుతిః | జుహోతి | పట్ | సమితి | పర్షస్తి | పట్ | వై | ఋతవః | ఋతుభిరిత్యు-భిః |
 ఏవ | ఏనమ్ | శమయతి | యత్ | అనుపరిత్రామిత్వను-పరిత్రామిమ్ | జుహూయాత్ |

అన్వరవదారిణమిత్త్యుః-అపదారిణమ్ । రుద్రమ్ । కుర్వాత్ । అథోఽతి । ఖలు । అహః ।
 కస్యమ్ । వా । అహ । దిశి । రుద్రః । కస్యమ్ । వా । ఇతి । అనుపరిత్రామిత్త్యను-
 వరిత్రామమ్ । ఏవ । హైలాత్కస్యమ్ । అపరివర్గమిత్త్యపరి-వర్గమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । శమయతి
 ॥౧౨॥ ఏతా । వై । దేవతాః । సువర్ణాఽతిసుహ-గ్నా । యా । ఉత్తమాఽత్కృత్-శమా ।
 తా । యజమానమ్ । వాచయతి । తాభిః । ఏవ । ఏనమ్ । సువర్గమితిసుహ-గమ్ । లోకమ్
 గమయతి । యమ్ । ద్విష్ట్యాత్ । తస్య । సజ్జారఽతిసమ్-చరే । ప్రకూనామ్ । నీత । అస్మిన్
 యః । ప్రథమః । ప్రతుః । అభితిష్ఠతీత్యభి-తిష్ఠతి । సః । అర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్చతి ॥౧౩॥

॥ వక్షూనాయనోఽగ్రీహ హైలాత్కపరివర్గమేవైసగంశమయతిత్రిగంశచ్చ ॥

అశ్వన్ । ఊర్ధమ్ । ఇతి । పరితి । సిజ్జాతి । మార్గయతి । ఏవ । ఏనమ్ । అథోఽతి ।
 తచ్చయతి । ఏవ । సః । ఏనమ్ । త్వప్తః । అక్షుధ్యన్ । అశోచన్ । అముష్మిన్ । లోకే । ఉపేతి ।
 తిష్ఠతే । త్వస్యతి । ప్రజయేతిప్ర-జయా । ప్రకుభిరితిప్ర-కు-భిః । యః । ఏవమ్ । వేద ।
 తామ్ । సః । ఇషమ్ । ఊర్ధమ్ । ధత్త । మరుతః । సగంరరాణాఽతిసమ్-రరాణాః । ఇతి ।
 అహ । అస్మమ్ । వై । ఊర్క । అస్మమ్ । మరుతః । అస్మమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । అశ్వన్ ।
 తే । క్షుత్ । అముమ్ । శే । శుక్ ॥౧౪॥ ఋచ్చతు । యమ్ । ద్విష్ట్యః । ఇతి । అహ । యమ్ ।
 ఏవ । దేష్టే । తమ్ । అస్య । క్షుధా । చ । శుచా । చ । అర్చయతి । త్రిః । పరిషిజ్జన్తిపరి-
 సిజ్జన్ । పరితి । ఏతి । త్రిపుదితిత్రి-పుత్ । వై । అగ్నిః । యావాన్ । ఏవ । అగ్నిః । తస్య ।
 శుచమ్ । శమయతి । త్రిః । పునః । పరితి । ఏతి । షట్ । నమితి । వద్వన్తే । షట్ । వై ।
 ఋతవా । ఋకుభిరిత్యు-కు-భిః । ఏవ । అస్య । శుచమ్ । శమయతి । అపామ్ । వై । ఏతత్ ।
 ఛష్టమ్ । యత్ । వేతసః । అపామ్ ॥౧౫॥ శరః । అపకాః । వేతసశాఘాయేదీవేతు-

శ్వాయా | చ | అవకాభిః | చ | వీతి | కర్షతి | ఆపః | వై | శాన్తాః | శాన్తాభిః | ఏవ | అస్య |
 కుచీమ్ | శమయతి | యః | వై | అగ్నిమ్ | చితమ్ | ప్రధమః | పశుః | అధిక్రామతీత్యధి-
 క్రామతి | ఈశ్వరః | వై | తమ్ | శుచా | ప్రదహతిప్ర-దహః | ముఙ్గాశీన | వీతి | కర్షతి |
 ఏషః | వై | ప్రశూనామ్ | అనుపజీవనీయఇత్యనుప-జీవనీయః | న | వై | ఏషః | గ్రామ్యేషు |
 పశుషు | హితః | న | అరడ్యేషు | తమ్ | ఏవ | శుచా | అర్చయతి | అష్టాభిః | వీతి | కర్షతి |
 ||౧౬|| అష్టాక్షరేత్యష్టా-అక్షరా | గాయత్రీ | గాయత్రః | అగ్నిః | యావాన్ | ఏవ | అగ్నిః |
 తస్య | కుచీమ్ | శమయతి | పావకవతీధిరితిపావక-వతీధిః | అన్నీమ్ | వై | పావకః |
 అన్నేన | ఏవ | అస్య | కుచీమ్ | శమయతి | మృత్యుః | వై | ఏషః | యత్ | అగ్నిః |
 బ్రహ్మణః | ఏతత్ | రూపమ్ | యత్ | కృష్టాజినమితికృష్ట-అజినమ్ | కార్జ్యితి | ఉపాసహా |
 ఉపేతి | ముఞ్చతే | బ్రహ్మణా | ఏవ | మృత్యోః | అన్తః | ధత్తే | అన్తః | మృత్యోః | ధత్తే |
 అన్తః | అన్నాద్ధ్యారిత్యన్న-అద్యోత్ | ఇతి | అహః | అన్యామ్ | ఉపముఞ్చతఇత్యుప-
 ముఞ్చతే | అన్యామ్ | న | అన్తః ||౧౭|| ఏవ | మృత్యోః | ధత్తే | అవేతి | అన్నాద్ధ్యమిత్యన్న-
 అద్యోమ్ | రున్తే | నమః | తే | హరసే | శోచిషే | ఇతి | అహ | నమస్సుత్యేతినమః-కృత్య | హి
 వనీయాగోసమ్ | ఉపచరన్తిత్యుప-చరన్తి | అన్యమ్ | తే | అస్మత్ | తపన్తు | హేతయః |
 ఇతి | అహ | యమ్ | ఏవ | ద్వేష్టి | తమ్ | అస్య | శుచా | అర్చయతి | పావకః | అస్మభ్యమిత్యస్మ-
 భ్యమ్ | శివః | భవ | ఇతి | అహ | అన్నీమ్ | వై | పావకః | అన్నీమ్ | ఏవ | అవేతి | రున్తే |
 ద్వాభ్యామ్ | అధీతి | క్రామతి | ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై | అపస్యవతీథ్యామిత్యపస్య-
 వతీథ్యామ్ | శాన్త్యై ||౧౮|| కుగ్వేతసోఽపామష్టాభిర్వికర్షతినాన్తరేకాన్తువజ్జాకచ్చ ||౧౯||

కృష్టాజినస్య-సదే | వటి | ఇతి | వ్యాఘారయతీతివి-అఘారయతి | వజ్జ్యా |

అహుత్యత్య-హుత్య | యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ | ఏతి | రభతే | అక్షయా | వ్యాహారయ
 తీతివి-అహారయతి | తస్మాత్ | అక్షయా | పశవః | అజ్ఞాని | ప్రేతి | హరన్తి | ప్రతిష్ఠిత్యాజతి
 ప్రతి-స్థిత్యై | యత్ | వషట్కూర్యాదితివషట్-కూర్యాత్ | యాతయామేతియాత-యామా |
 అస్య | వషట్కూరణితివషట్-కారః | స్యాత్ | యత్ | న | వషట్కూర్యాదితివషట్-కూర్యాత్ |
 రక్షగీంసి | యజ్ఞమ్ | హస్త్యుః | వట్ | ఇతి | అహ | పరోక్షమితిపరః-అక్షమ్ | ఏవ | వషట్
 కరోతి | న | అస్య | యాతయామేతియాత-యామా | వషట్కూరణితివషట్-కారః | భవతి |
 న | యజ్ఞమ్ | రక్షగీంసి | ఘ్నున్తి | హుతాదజతిహుత-అదః | వై | అన్యే | దేవాః | ౧౯ |
 అహుతాదజత్యహుత-అదః | అన్యే | తాన్ | అగ్నివిదిత్యగ్ని-చిత్ | ఏవ | ఉభయాన్ |
 ప్రీణాతి | యే | దేవాః | దేవాసామ్ | ఇతి | దధ్నా | మధుమిశ్రేణేతిమధు-మిశ్రేణ | అవేతి |
 ఉక్షతి | హుతాదజతిహుత-అదః | చ | ఏవ | దేవాన్ | అహుతాదజత్యహుత-అదః | చ |
 యజమానః | ప్రీణాతి | తే | యజమానమ్ | ప్రీణన్తి | దధ్నా | ఏవ | హుతాదజతిహుత-
 అదః | ప్రీణాతి | మధుషా | అహుతాదజత్యహుత-అదః | గ్రామ్యమ్ | వై | ఏతత్ |
 అన్నమ్ | యత్ | దధి | అరణ్యమ్ | మధు | యత్ | దధ్నా | మధుమిశ్రేణేతిమధు-మిశ్రేణ |
 అవోక్షతిత్యవ-ఉక్షతి | ఉభయస్య | అవరుద్ధాజత్యవ-రుద్ధ్యై | గ్రుముష్టిన్ | అవేతి | ఉక్షతి |
 ప్రాజాపత్యజతిప్రాజా-పత్యః || ౨౦ || వై | గ్రుముష్టిః | సయోనిత్యాయేతిసయోని-త్యాయ |
 ద్వ్యాభ్యామ్ | ప్రతిష్ఠిత్యాజతిప్రతి-స్థిత్యై | అనుపరిచారమిత్యను-పరిచారమ్ | అవేతి | ఉక్షతి |
 అపరిపర్గమిత్యపరి-పర్గమ్ | ఏవ | ఏనాన్ | ప్రీణాతి | వీతి | వై | ఏషః | ప్రాణైరితిప్ర-
 అణైః | ప్రజయేతిప్ర-జయా | పశుభిరితిపశు-భిః | ఋద్యతే | యః | అగ్నిమ్ | చిన్యన్తి |
 అర్ధిత్రామతీత్యధి-త్రామతి | ప్రాణదాజతిప్రాణ-దాః | అపానదాజత్యపాన-దాః | ఇతి |

అహా । ప్రాణానితీప్ర-అనాన్ । ఏవ । అత్కన్న్ । ధత్తే । పర్వోరాజీపర్వ-రా । పరివోరాజీ
 పరివః-రా । ఇతి । అహా । ప్రజేతీప్ర-జా । వై । వర్షః । పశవః । పరివః । ప్రజామితీప్ర-
 జామ్ । ఏవ । పశున్ । అత్కన్న్ । ధత్తే । ఇష్టః । వృత్రమ్ । అహాన్న్ । తమ్ । వృత్రః ॥౨౦॥
 హతః । డోడశభిరితిడోడశ-భిః । భోగైః । అసినాత్ । సః । ఏతామ్ । అగ్నయే । అనీకవత్ర
 ఇత్యనీక-వత్రే । అహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । అపశ్యత్ । తామ్ । అజహోత్ । తస్య । అగ్నిః ।
 అనీకవానిత్యనీక-వాన్ । స్వేన । భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన । ప్రీతః । డోడశభిరితిడోడశ-
 డా । వృత్రస్య । భోగాన్ । అవీతి । ద్రహతి । వైశ్వకర్మణేనేతివైశ్వ-కర్మణేన । ప్రాప్యనః ।
 నిరితి । ముచ్యతే । యత్ । అగ్నయే । అనీకవత్రఇత్యనీక-వత్రే । అహుతిమిత్యా-హుతిమ్ ।
 జహోతి । అగ్నిః । ఏవ । అస్య । అనీకవానిత్యనీక-వాన్ । స్వేన । భాగధేయేనేతిభాగ-
 ధేయేన । ప్రీతః । ప్రాప్యానమ్ । అవీతి । ద్రహతి । వైశ్వకర్మణేనేతివైశ్వ-కర్మణేన । ప్రాప్యనః ।
 నిరితి । ముచ్యతే । యమ్ । క్రామయేత । చిరమ్ । ప్రాప్యనః ॥౨౨॥ నిరితి । ముచ్యేత । ఇతి ।
 ఏకైకమిత్యేకమ్-ఏకమ్ । తస్య । జహూయాత్ । చిరమ్ । ఏవ । ప్రాప్యనః । నిరితి । ముచ్యతే ।
 యమ్ । క్రామయేత । తాజక్ । ప్రాప్యనః । నిరితి । ముచ్యేత । ఇతి । సర్వాణి । తస్య ।
 అనుద్రుత్యేత్యను-ద్రుత్య । జహూయాత్ । తాజక్ । ఏవ । ప్రాప్యనః । నిరితి । ముచ్యతే ।
 అథోఇతి । ఖలు । నానా । ఏవ । సూక్తాభ్యామితిసు-ఉక్తాభ్యామ్ । జహోతి । నానా ।
 ఏవ । సూక్తయోరితిసు-ఉక్తయోః । వీర్యమ్ । ద్రధాతి । అథోఇతి । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-
 ష్ఠిత్యై ॥౨౩॥ దేవాః ప్రాజాపత్యోవృత్రశ్చిరమ్నాప్యనశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౨౪॥

ఉదితి । ఏనమ్ । ఉత్తరామిత్యత్-తరామ్ । నయ । ఇతి । సమిధఇతీనమ్-ఇవః ।
 ఏతి । ద్రధాతి । యథా । జనమ్ । యతే । అవనమ్ । కరోతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । తిషు ।

ఎఱి. దదాతి. త్రివృదితి-వృత్. వై. అగ్ని. యావాన్. ఎవ. అగ్ని. తస్మి. తాగదేయమితి
 తాగ-దేయమ్. కరోతి. జెదుమ్మరీ. భవన్తి. ఉర్క. వై. ఉదుమ్మరీ. ఉర్కమ్. ఎవ.
 అస్మై. అపీతి. దదాతి. ఉదితి. ఉ. త్వా. విశ్వే. దేవా. ఇతి. అహ. ప్రాణాంతిప్ర-
 తనా. వై. విశ్వే. దేవా. ప్రాణైరితిప్ర-అస్మై ॥౨౪॥ ఎవ. ఎనమ్. ఉదితి. యచ్చతే.
 అగ్నే. భవన్తు. చిత్తిరితిచిత్తి-భి. ఇతి. అహ. యస్మి. ఎవ. ఎనమ్. చిత్తాయ. ఉద్యచ్ఛత
 ఇత్యుక్-యచ్చతే. తేన. ఎవ. ఎనమ్. సమితి. అర్చయతి. పఞ్చ. దిశః. దైవీ. యజ్ఞమ్.
 అవన్తు. దేవీ. ఇతి. అహ. దిశః. హి. ఎషః. అన్వీతి. ప్రచ్యవతంతిప్ర-చ్యవతే.
 అపీతి. అమతిమ్. దుర్మతిమితిదుః-మతిమ్. బాధమానా. ఇతి. అహ. రక్షసామ్.
 అపహత్యాఇత్యప-హత్యై. రాయః. పోషే. యజ్ఞపతిమితియజ్ఞ-పతిమ్. ఆభవన్తిరిత్యా-
 భవన్తి. ఇతి. అహ. ప్రశవః. వై. రాయః. పోషః ॥౨౫॥ ప్రశూన్. ఎవ. అవేతి. రున్తే.
 ప్రస్థిరితిపట్-భి. హరతి. పట్. వై. ఋతవః. ఋశుభిరిత్యతు-భి. ఎవ. ఎనమ్.
 హరతి. ద్వేషతి. పరిగృహ్యవతీఇతిపరిగృహ్య-వతీ. భవతః. రక్షసామ్. అపహత్యా
 ఇత్యప-హత్యై. సూర్యరశ్మిరితిసూర్య-రశ్మిః. హరికేళఇతిహరి-కేళః. పురస్తాత్. ఇతి.
 అహ. ప్రసూత్యాఇతిప్ర-సూత్యై. తతః. ప్రావకాః. ఆశిషఇత్యా-శిషః. నః. జుషన్తామ్.
 ఇతి. అహ. అన్నమ్. వై. ప్రావకః. అన్నమ్. ఎవ. అవేతి. రున్తే. దేవాసురాఇతిదేవ-
 అసురాః. సంయత్యాఇతిసమ్-యత్యాః. ఆసన్నే. తే. దేవాః. ఎవతత్. అప్రతిరథమిత్వప్రతి-
 రథమ్. అపశ్యన్. తేన. వై. తే. అప్రతి ॥౨౬॥ అసురాన్. అజయన్. తత్. అప్రతిరథస్యేశ్య
 ప్రతి-రథస్య. అప్రతిరథత్వమిత్వప్రతిరథ-త్వమ్. యత్. అప్రతిరథమిత్వప్రతి-రథమ్.
 ద్వితియః. హిరాతా. అన్వాహేత్యను-అహ. అప్రతి. ఎవ. తేన. యజమాను. త్రాశ్యవాన్.

జయతి | అధోఽతి | అసభిజితమిత్యసభి-జితమ్ | ఏవ | అభీతి | జయతి | దశమమితీరశ-
 యుచమ్ | భవతి | దశాక్షరతిదశ-అక్షరా | ఏరాడితివి-రాట్ | ఏరాజీతివి-రాజా | ఇమా |
 లోకా | విద్యుతావితివి-ద్యుతౌ | అనయోః | లోకయోః | విద్యుత్యాఇతివి-ద్యుత్యౌ | అధోఽతి |
 దశాక్షరతిదశ-అక్షరా | ఏరాడితివి-రాట్ | అస్మిమ్ | ఏరాడితివి-రాట్ | ఏరాజీతివి-రాజా
 ఏవ | అన్నాద్యుత్యన్న-అద్యే | ప్రతీతి | తిష్ఠతి | అసత్ | ఇవ | వై | అస్తరిక్షమ్ | అస్తరిక్షమ్
 ఇవ | అగ్నిద్రమిశ్యాగ్ని-ఇద్రమ్ | అగ్నిద్రమిశ్యాగ్ని-ఇద్రే || ౨౭ || అశ్మాసమ్ | నీతి | ద్రధాతి
 సత్యాయేతిసత్-త్యాయ | ద్వాభ్యామ్ | ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై | ఏమాసతివి-మాసః
 ఏషః | దివః | మధ్యే | అస్తే | ఇతి | అహ | ఏతి | ఏవ | ఏతయా | మిమీశే | మధ్యే | దివః |
 నిహితఇతిని-హితః | పృక్షిః | అశ్మా | ఇతి | అహ | అస్మిమ్ | వై | పృశ్శీ | అస్మిమ్ | ఏవ |
 అవేతి | రుస్తే | చక్రస్ఫులిరితిచక్రస్ఫ-భిః | ఏతి | పుచ్చాత్ | ఏతి | చత్వారి | ఛన్దాగేంసి |
 ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః | ఏవ | ఇన్దమ్ | విశ్వాః | అచీవృధన్న | ఇతి | అహ | వృద్ధిమ్ | ఏవ |
 ఉపావర్తతఇత్యుప-అవర్తతే | వాజానామ్ | సతృతిమితిసత్-పతిమ్ | పతిమ్ || ౨౮ || ఇతి |
 అహ | అస్మిమ్ | వై | వాజః | అస్మిమ్ | ఏవ | అవేతి | రుస్తే | సుమ్నూహారితిసుమ్నూ-హూః |
 యజ్ఞః | దేవాన్ | ఏతి | చ | వక్షత్ | ఇతి | అహ | ప్రజేతిప్ర-జా | వై | ప్రశవః | సుమ్నమ్ |
 ప్రజామితిప్ర-జామ్ | ఏవ | ప్రశూన్ | అత్యన్ | ధత్తే | యక్షత్ | అగ్నిః | దేవః | దేవాన్ | ఏతి |
 చ | వక్షత్ | ఇతి | అహ | స్వగాకృత్యాఇతిస్వగా-కృత్యై | వాజస్య | మా | ప్రసవేనేతిప్ర-
 సవేస | ఉద్గాభేదేత్యుత్-గ్రాభేద | ఉదితి | అగ్రభీత్ | ఇతి | అహ | అసౌ | వై | అదిత్యః |
 ఉద్యుత్యుత్-యన్మి | ఉద్గాభఇత్యుత్-గ్రాభః | ఏషః | నిమ్రోచన్మితిని-మ్రోచన్మి | నిగ్రాభ
 ఇతిని-గ్రాభః | బ్రహ్మణా | ఏవ | అత్మాసమ్ | ఉద్భవ్యతీత్యుత్-గృహ్యతీ | బ్రహ్మణా |

తాత్పర్యం . దీత . గృహ్యం . ప్రాజ్ఞానం . ప్రాజ్ఞానోపాసా . ప్రత్యాగ్నోదేవతీదేవతకం .
 ప్రాసాదం . అన్వితం . ప్రదికమితవ-రికం . ప్రేతం . ఇహ . విద్యానం . ఇతి . అహ .
 దేవలోకమితదేవ-లోకం . ఏవ . ఏకయా . ఉపాపర్తకత్యవ-అవర్తతే . క్రమధ్యమ్ .
 అగ్నో . నాకం . ఇతి . అహ . ఇమాన్ . ఏవ . ఏకయా . లోకాన్ . క్రమతే . పృథివ్యా .
 అహమ్ . ఉదితం . అవర్తమ్ . ఏతి . అరుహమ్ . ఇతి . అహ . ఇమాన్ . ఏవ . ఏకయా .
 లోకాన్ . సుమాలోపాతీతసమ్-అలోపాతి . సుమా . యన్తః . స . అపేతం . కుక్ష్యన్తే . ఇతి . అహ .
 సువర్గమితసుమా-గమ్ . ఏవ . ఏకయా . లోకమ్ . ఏతి . అగ్నే . ప్రేతం . ఇహ ॥౨౦॥
 ప్రథమా . దేవయతామితదేవ-యతామ్ . ఇతి . అహ . ఉభయేషు . ఏవ . ఏకయా .
 దేవమనుష్యేష్యితదేవ-మనుష్యేషు . వక్షా . దధాతి . పృథివీరితపృథ-భిః . అరితం .
 క్రామతి . పాక్ష్య . యజ్ఞా . యావాన్ . ఏవ . యజ్ఞా . తేన . సహ . సువర్గమితసుమా-
 గమ్ . లోకమ్ . ఏతి . నక్తోషాసా . ఇతి . పురోసువాక్యామితపురః-అనువాక్యామ్ . అన్వితం
 అహ . ప్రత్యే . అగ్నే . సహస్రాక్షేతీసహస్ర-అక్ష . ఇతి . అహ . సాహస్రః . ప్రజాపతిరిత
 ప్రజా-పతిః . ప్రజాపతేరితప్రజా-పతేః . అప్యై . తస్మై . తే . విధేమ . వాతాయ . స్వాహా .
 ఇతి . అహ . అన్నమ్ . వై . వాజః . అన్నమ్ . ఏవ . అవేతి ॥౨౧॥ రున్తే . దధ్మ . పూర్ణమ్ .
 జిదుమ్పూరీమ్ . స్వయమాతృణ్డాయామితిస్వయమ్-అతృణ్డాయామ్ . జుహోతి . ఉర్క . వై
 రథి . ఉర్క . ఉదుమ్పూరః . అసౌ . స్వయమాతృణ్డేతిస్వయమ్-అతృణ్డ . అముష్యేమ్ .
 ఏవ . ఉర్కమ్ . దధాతి . తస్మాత్ . అముతః . అర్వాచీమ్ . ఉర్కమ్ . ఉపేతి . తేవాము . త్రిస్పతి
 రితీతిస్ప-భిః . సారయతి . త్రివృదితీత్రి-వృత్ . వై . అగ్ని . యావాన్ . ఏవ . అగ్ని .
 తమ్ . ప్రతిష్ఠామితీప్రతి-స్థామ్ . గమయతి . ప్రేర్థతిప్ర-అర్ధః . అగ్నే . దీదిహి . పుణః .

నః । ఇతి । జెదుమ్మరిమ్ । ఏతి । దధాతి । ఏషా । వై । సూర్యీ । కర్ణకావతీతికర్ణక-వతీ ।
 ఏతయా । వా । స్తు ॥ ౩౨ ॥ వై । దేవా । అసురాణామ్ । కరకర్హానితీకర-కర్హాన్ । త్యగ్ంపాన్తి
 యత్ । ఏతయా । సమిధమితిసమ్-ఇధమ్ । అదధాతీత్యా-దధాతి । వక్రమ్ । ఏవ । ఏతత్ ।
 కవమ్మిమితికవ-మ్మమ్ । యజమానః । బ్రాత్యవ్యాయ । ప్రేతి । పారతి । స్తుత్యై । అభమ్మూర్ణ
 మిశ్యవమ్మట్-కారమ్ । విధేమ । తే । వరమే । జన్మన్తే । అగ్నే । ఇతి । వైకల్యతీమ్ । ఏతి ।
 దధాతి । ఛా । ఏవ । అవేతి । రున్తే । తామ్ । సవితుః । పరేణ్యుః । రిత్రామ్ । ఇతి । కమీమయా
 మితికమీ-మయామ్ । శాన్త్యై । అగ్నిః । వా । వా । వై । అగ్నిచితమిత్యగ్ని-చితమ్ । దుహే
 అగ్నిచిదిత్యగ్ని-చిత్ । వా । అగ్నిమ్ । దుహే । తామ్ ॥ ౩౩ ॥ సవితుః । పరేణ్యుః । రిత్రామ్
 ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । అగ్నేః । దోహాః । తమ్ । అస్య । కణ్వః । ఏవ । క్రాయసః । అవేత్ ।
 తేన । వా । స్తు । ఏనమ్ । సః । దుహే । యత్ । ఏతయా । సమిధమితిసమ్-ఇధమ్ । అదధా
 తీత్యా-దధాతి । అగ్నిచిదిత్యగ్ని-చిత్ । ఏవ । తత్ । అగ్నిమ్ । దుహే । సప్త । తే । అగ్నే ।
 సమిధఇతిసమ్-ఇధః । సప్త । జిహ్వః । ఇతి । ఆహ । సప్త । ఏవ । అస్య । సాప్తాని । ప్రీజాతి ।
 పూర్ణయా । జుహోతి । పూర్ణః । ఇవ । హి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితిప్రజా-
 పతేః ॥ ౩౪ ॥ ఆప్త్యై । న్యూనయేతిని-ఊనయా । జుహోతి । న్యూనాదితిని-ఊనాత్ । హి ।
 ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అస్యజత । ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ । సృష్ట్యై
 అగ్నిః । దేవేభ్యః । నిలాయత । సః । దిశః । అను । ప్రేతి । అవిశత్ । జుహ్వత్ । మనసా ।
 దిశః । ధ్యాయేత్ । దిగ్మిఇతిదిక్-భ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । అవేతి । రున్తే । దధా । పురస్తాత్ ।
 జుహోతి । అత్యేన । ఉపరిష్ఠాత్ । తేజః । చ । ఏవ । అస్మై । ఇన్ద్రియమ్ । చ । సమీచీఇతి ।
 దధాతి । ద్వాదశకపాలఇతిద్వాదశ-కపాలః । వైశ్వానరః । భవతి । ద్వాదశ । మూసా ।

సంవర్ధరఱతిసమ్-వర్ధరః । సంవర్ధరఱతిసమ్-వర్ధరః । అగ్నిః । వైశ్వానరః । సాక్షాదితీ
 స-అక్షాత్ ॥౩౫॥ ఏవ । వైశ్వానరమ్ । అవేతి । రున్దే । యత్ । ప్రయాజానూయాజానితీ
 ప్రయాజ-అనూయాజాన్ । కుర్యాత్ । వికస్తిరితివి-కస్తిః సా । యజ్ఞస్య । దర్విహైరామమితి
 దర్వి-హైరామమ్ । కరోతి । యజ్ఞస్య ॥ ప్రతిష్ఠిత్యాఱిప్రతి-స్థిత్యై । రాప్తమ్ । వై । వైశ్వానరః ।
 విత్ । మరుతః । వైశ్వానరమ్ । హుత్వా । మారుతాన్ । జుహోతి । రాప్తే । ఏవ । విశమ్ ।
 అన్వితీ । ఇద్ధాతి । ఉన్వై । వైశ్వానరస్య । ఏతి ॥ శ్రావయతి । ఉపాగ్ంశ్చిత్కృప-అగ్ంశు ।
 మారుతాన్ । జుహోతి । తస్మాత్ । రాప్తమ్ । విశమ్ । అతీతి । వదతి । మారుతాః । భవన్తి ।
 మరుతః । వై । దేవాసామ్ । విశః । దేవవిశేసేతీదేవ-విశేస । ఏవ । అస్మై । మనుష్యవిశమితి
 మనుష్య-విశమ్ । అవేతి । రున్దే । సప్త । భవన్తి । సప్తగణాఱిసప్త-గణాః । వై । మరుతః ।
 గణకఱిగణ-కః । ఏవ । విశమ్ । అవేతి । రున్దే । గణేస । గణమ్ । అనుద్రుత్యేత్కను-
 ద్రుత్యై । జుహోతి । విశమ్ । ఏవ । అస్మై । అనువర్తానమిత్యను-వర్తానమ్ । కరోతి ॥౩౬॥

అగ్నేప్రేహ్యవస్సురు హేతామ్రుజాపతేస్సాక్షాన్మనుష్యవిశమేకవిగంశతిశ్చ ॥౩౭॥

వసోః । ధారామ్ । జుహోతి । వసోః । మే । ధారా । అసత్ । ఇతి । వై । ఏషా ।
 హూయతే । పుతస్య । వై । ఏనమ్ । ఏషా । ధారా । అముష్మిన్న్ । లోకే । పిన్వమానా ।
 ఉపేతి । తిష్ఠతే । ఆజ్యేన । జుహోతి । తేజః । వై । అజ్యమ్ । తేజః । వసోః । ధారా । తేజసా ।
 ఏవ । అస్మై । తేజః । అవేతి । రున్దే । అథోఱితి । కామాః । వై । వసోః । ధారా । కామాన్ । ఏవ ।
 అవేతి । రున్దే । యమ్ । కామయేత ॥ ప్రాణానితీప్ర-అనాన్ । అస్య । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్
 వీతి ॥౩౮॥ ధిన్త్యామ్ । ఇతి । విగ్రాహమితివి-గ్రాహమ్ । తస్య । జుహుయాత్ । ప్రాణానితీ
 ప్ర-అనాన్ । ఏవ । అస్య । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । వీతి । ధిన్తి । యమ్ । కామయేత ।

ప్రాణానితీప్ర-అనాన్ | అస్య | అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ | సమితీ | త్వయాద్యమ్ | ఇతి |
 సంతతామితిసమ్-తతామ్ | తస్య | జ్జహాయాత్ | ప్రాణానితీప్ర-అనాన్ | ఏవ | అస్య |
 అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ | సమితీ | తనోతి | ద్వారక | ద్వారకాని | జ్జహోతి | ద్వారక |
 మాసాః | సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరః | సంవత్సరేతిసమ్-వత్సరేతి | ఏవ | అస్య |
 అన్నమ్ | అవేతి | రున్తే | అన్నమ్ | చ | మే | అస్తుత్ | చ | మే | ఇతి | అహ | ఏతత్ | వై || ౩౯ ||
 అన్నస్య | రూపమ్ | రూపేణ | ఏవ | అన్నమ్ | అవేతి | రున్తే | అగ్ని | చ | మే | ఇతి | చ |
 మే | ఇతి | అహ | ఏహ | వై | అన్నస్య | యోనిః | సయోనితీస-యోని | ఏవ | అన్నమ్ | అవేతి |
 రున్తే | అర్థేన్యాదీత్యర్థ-ఇన్యాదీ | జ్జహోతి | దేవతాః | ఏవ | అవేతి | రున్తే | యత్ | సోహాద్యమ్ |
 అర్థమ్ | ఇప్తః | ప్రతీతి | తస్మాత్ | ఇప్తః | దేవతానామ్ | భూయిష్టాదాత్మమణిభూయిష్ట
 ఛాత్-తమః | ఇప్తమ్ | ఉత్తరమిత్యత్-తరమ్ | అహ | ఇప్తయమ్ | ఏవ | అస్యై
 ఉపరిష్టాత్ | దధాతి | యజ్ఞాయుధానీతియజ్ఞ-అయుధాని | జ్జహోతి | యజ్ఞః || ౪౦ || వై |
 యజ్ఞాయుధానీతియజ్ఞ-అయుధాని | యజ్ఞమ్ | ఏవ | అవేతి | రున్తే | అరోఽతి | ఏతత్ |
 వై | యజ్ఞస్య | రూపమ్ | రూపేణ | ఏవ | యజ్ఞమ్ | అవేతి | రున్తే | అపర్వరజత్యప-ర్వరః |
 చ | మే | స్వగ్రాకారఇతిస్వగా-కారః | చ | మే | ఇతి | అహ | స్వగ్రాకృత్యాఽపిస్వగా-కృత్యై |
 అగ్నిః | చ | మే | ఘర్మ | చ | మే | ఇతి | అహ | ఏతత్ | వై | బ్రహ్మవర్చసస్యేతిబ్రహ్మ-వర్చసస్య
 రూపమ్ | రూపేణ | ఏవ | బ్రహ్మవర్చసమితిబ్రహ్మ-వర్చసమ్ | అవేతి | రున్తే | యత్ |
 చ | మే | సామ | చ | మే | ఇతి | అహ || ౪౦ || ఏతత్ | వై | ధన్వసామ్ | రూపమ్ | రూపేణ |
 ఏవ | ధన్వగోసి | అవేతి | రున్తే | గర్భాః | చ | మే | వధ్వా | చ | మే | ఇతి | అహ | ఏతత్ |
 వై | పతూనామ్ | రూపమ్ | రూపేణ | ఏవ | పతూన్ | అవేతి | రున్తే | తల్నాన్ | జ్జహోతి |

జ్ఞానోత్తి | న | మి | ఏతేషామ్ | అన్యథా | అహంతిరిత్యా-చూతిః | అవకల్పితఇత్యవ-కల్పతే
|| ౪౬ || ఉపదయన్సుప్రాభిదితోఽన్యథాద్యేవ || ౯ ||

సువర్ణాయేతిసువః-గాయ | వై | లోకాయ | దేవరథఇతిదేవ-రథః | యుజ్యతే |
యత్రాకూతాయేతియత్ర-అకూతాయ | మనుష్యరథఇతిమనుష్య-రథః | ఏషః | ఖలు |
వై | దేవరథఇతిదేవ-రథః | యత్ | అగ్నిః | అగ్నిమ్ | యుసజ్మి | శవసా | ఘృతేన | ఇతి |
అహ | యునక్తి | ఏవ | ఏనమ్ | నా | ఏనమ్ | యుక్తః | సువర్ణమితిసువః-గమ్ | లోకమ్ |
అభీతి | వహతి | యత్ | సర్వాభిః | ప్రాభిదితిప్రభా-భిః | యుజ్ఞాత్ | యుక్తః | అన్య |
అగ్నిః | ప్రయ్యతఇతిప్ర-య్యతః | స్యాత్ | అప్రతిష్ఠితాఇత్యప్రతి-స్థితాః | అహతయఇత్యా-
హతయః | స్యుః | అప్రతిష్ఠితాఇత్యప్రతి-స్థితాః | స్తోమాః | అప్రతిష్ఠితానీత్యప్రతి-స్థితాన్
ఉక్తాన్ | తిస్సుభిదితిస్సు-భిః | ప్రాతస్సువనఇతిప్రాతః-సవనే | అభీతి | మృశతి | త్రివృదితి
త్రి-వృత్ || ౪౭ || వై | అగ్నిః | యావాన్ | ఏవ | అగ్నిః | తమ్ | యునక్తి | యథా | అసనీ |
యుక్తే | ఆధీయతఇత్యా-ధీయతే | ఏవమ్ | ఏవ | తత్ | ప్రతీతి | అహతయఇత్యా-
హతయః | తిష్ఠన్తి | ప్రతీతి | స్తోమాః | ప్రతీతి | ఉక్తాన్ | యజ్ఞాయజ్ఞియస్య | స్తోత్రే | ద్వాభ్యామ్
అభీతి | మృశతి | ఏతావాన్ | వై | యజ్ఞః | యావాన్ | అగ్నిష్టోమఇత్యగ్ని-స్తోమః | భూమా
తు | వై | అన్య | అతః | ఉర్ధ్వః | క్రియతే | యావాన్ | ఏవ | యజ్ఞః | తమ్ | అన్తః |
అన్వారోహతీత్యను-ఆరోహతి | ద్వాభ్యామ్ | ప్రతిష్ఠితాఇతిప్రతి-స్థిత్యై | ఏకయా | అప్రస్తుత
మిత్వప్-స్తుతమ్ | భవతి | అథ || ౪౮ || అభీతి | మృశతి | ఉపేతి | ఏనమ్ | ఉత్తరఇత్యుత్-
తరః | యజ్ఞః | నమతి | అథోఇతి | సన్తత్యాఇతిసమ్-తత్యై | ప్రేతి | వై | ఏషః | అస్మాత్ |
లోకాత్ | దృవతే | యః | అగ్నిమ్ | చిస్తుతే | న | వై | ఏతస్య | అనిష్ఠతే | అహంతిరిత్యా-

హుతిః । అవేతి । కల్పతే । యమ్ । వై । ఏషః । అనిష్టతే । అహుతిమిత్యా-హుతిమ్ ।
 అహోతి । ప్రవతి । వై । సా । తామ్ । ప్రవన్తిమ్ । యజ్ఞః । అను । పవేతి । భవతి । యజ్ఞమ్ ।
 యజమానుః । యత్ । పునశ్చితిమితిపునః-చితిమ్ । చిస్తుతే । అహుతినామిత్యా-హుతీనామ్ ।
 ప్రతిష్ఠిత్వా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । ప్రతీతి । అహుతయజ్ఞా-హుతయః । తిష్ఠన్తి ॥౧౯౧॥ న ।
 యజ్ఞః పరాభవతీతిపరా-భవతి । న । యజమానుః । అధ్యై । తపేతి । రుదాతి । అప్యిదే
 త్యస్యై-అక్షరా । గ్రాయత్రీ । గ్రాయత్రేణ । ఏవ । ఏవమ్ । చ్యవసా । చిస్తుతే । యత్ । ఏతారక ।
 త్రెష్టుభేన । యత్ । ద్వారక । జాగతేన । చన్యోర్చితిచన్య-చిః । ఏవ । ఏవమ్ । చిస్తుతే ।
 నపాత్యః । వై । నామ । ఏషః । అగ్నిః । యత్ । పునశ్చితిమితిపునః-చితిః । యః । ఏవమ్ ।
 చిర్వాన్ । పునశ్చితిమితిపునః-చితిమ్ । చిస్తుతే । ఏతి । శృతీయోత్ । పురుషోత్ । అస్మేమ్ ।
 అత్తి । యథా । వై । పునరాధేయ ఇతిపునః-అధేయః । ఏవమ్ । పునశ్చితిమితిపునః-చితిః ।
 యః । అగ్నాధేయేనేత్యగ్ని-అధేయేన । న ॥౧౯౦॥ ఋధ్వోతి । సః । పునరాధేయమితిపునః-
 అధేయమ్ । ఏతి । ధత్తే । యః । అగ్నిమ్ । చిత్వా । న । ఋధ్వోతి । సః । పునశ్చితిమితిపునః-
 చితిమ్ । చిస్తుతే । యత్ । పునశ్చితిమితిపునః-చితిమ్ । చిస్తుతే । ఋద్వ్యై । అధోఇతి ।
 ఖలు । అహుః । న । చేతవ్యై । ఇతి । రుద్రః । వై । ఏషః । యత్ । అగ్నిః । యథా । వ్యాఘ్రమ్
 సుప్తమ్ । బోధయతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । అధోఇతి । ఖలు । అహుః । చేతవ్యై । ఇతి ।
 యథా । వసీయాగ్ంసమ్ । భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన । బోధయతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్
 మనుః । అగ్నిమ్ । అచిస్తుత । తేన । న । అర్హోత్ । సః । ఏతామ్ । పునశ్చితిమితిపునః-
 చితిమ్ । అపశ్యత్ । తామ్ । అచిస్తుత । తయా । వై । సః । అర్హోత్ । యత్ । పునశ్చితిమితి
 పునః-చితిమ్ । చిస్తుతే । ఋద్వ్యై ॥౧౯౦॥

|| త్రివ్యవధతిస్తుష్ట్యాదేయేననాచీనుశసప్తదశవ || ౧౦౦ ||

ఛన్దశ్చిత్రమితీచన్ద-చితమ్ | చిన్దీత | ప్రశుకామఱిప్రశు-కామః | వచనః | వై |
 చన్దాగోని | ప్రశుమానితీపశు-మాన్ | ఏవ | భవతి | శ్చేనచితమితీశ్చేన-చితమ్ | చిన్దీత |
 సువర్ణకామఱిసువర్ణ-కామః | శ్చేనః | వై | వయసామ్ | పతిష్ఠః | శ్చేనః | ఏవ | భూత్వా |
 సువర్ణమితీసుమా-గమ్ | లోకమ్ | పతతి | క్షుద్ధచితమితీక్షుద్ధ-చితమ్ | చిన్దీత | యః |
 కామయేత | తీర్షన్యానితీతీర్షన్య-వాన్ | కామష్ఠీన్ | లోకే | స్థాస్తి | ఇతి | తీర్షన్యానితీ
 తీర్షన్య-వాన్ | ఏవ | కామష్ఠీన్ | లోకే | భవతి | అలఱచితమితీకలఱ-చితమ్ | చిన్దీత |
 చతుస్పీతమితీచతు-సీతమ్ | ప్రతిష్ఠాకామఱిప్రతిష్ఠా-కామః | చతస్రః | దిశః | దిక్షు |
 ఏవ | ప్రతీతి | తిష్ఠతి | ప్రఱగచితమితీప్రఱగ-చితమ్ | చిన్దీత | భ్రాతృవ్యవానితిభ్రాతృవ్య-
 వాన్ | ప్రేతి || ౧౦౧ || ఏవ | భ్రాతృవ్యాన్ | సుదతే | ఉభయతఃప్రఱగమితీకభయతః-
 ప్రఱగమ్ | చిన్దీత | యః | కామయేత | ప్రేతి | జాతాన్ | భ్రాతృవ్యాన్ | సుదేయ | ప్రతీతి |
 జనిష్యమాణాన్ | ఇతి | ప్రేతి | ఏవ | జాతాన్ | భ్రాతృవ్యాన్ | సుదతే | ప్రతీతి | జనిష్యమాణాన్
 రథచక్రచితమితీరథచక్ర-చితమ్ | చిన్దీత | భ్రాతృవ్యవానితిభ్రాతృవ్య-వాన్ | వజ్రః | వై |
 రథః | వజ్రమ్ | ఏవ | భ్రాతృవ్యేభ్యః | ప్రేతి | హరతి | ద్రోణచితమితీద్రోణ-చితమ్ |
 చిన్దీత | అన్నకామఱిత్వన్న-కామః | ద్రోణే | వై | అన్నమ్ | త్రియతే | సయోనీతిస-యోని |
 ఏవ | అన్నమ్ | అవేతి | రున్ధే | సమూహ్యమితీసమ్-ఱహ్యమ్ | చిన్దీత | ప్రశుకామఱిప్రశు-
 కామః | ప్రశుమానితీపశు-మాన్ | ఏవ | భవతి || ౧౦౨ || పరిచాయ్యమితీపరి-చాయ్యమ్
 చిన్దీత | గ్రామకామఱిగ్రామ-కామః | గ్రామీ | ఏవ | భవతి | శ్చకానచితమితీశ్చకాన-
 చితమ్ | చిన్దీత | యః | కామయేత | పితృలోకఱిపితృ-లోకే | ఋఘ్నయామ్ | ఇతి |

పితృలోకఇతిపితృ-లోకే । ఏవ । ఋధ్నోతి । విశ్వామిత్రజమదగ్నీఇతివిశ్వామిత్ర-జమదగ్నీ
 వసీష్ఠన । అస్పర్యేతామ్ । సః । ఏతాః । జమదగ్నీః । విహవ్యాఇతివి-హవ్యాః । అప్త్యక్ ।
 తాః । ఉపేతి । అధత్త । తాభిః । వై । సః । వసీష్ఠస్య । ఇద్రియమ్ । వీర్యమ్ । అవృజ్జు । యత్ ।
 విహవ్యాఇతివి-హవ్యాః । ఉపదధాతిత్యువ-దధాతి । ఇద్రియమ్ । ఏవ । తాభిః । వీర్యమ్ ।
 యజమానః । త్రాత్యవ్యస్య । వృక్షే । హోతుః । ధిష్ఠియే । ఉపేతి । దధాతి । యజమానాయతన
 మితియజమాన-అయతనమ్ । వై ॥౧౫॥ హోతా । స్వే । ఏవ । అస్మై । అయతనవత్సా-
 యతనే । ఇద్రియమ్ । వీర్యమ్ । అవేతి । రున్తే । ద్వాదశ । ఉపేతి । దధాతి । ద్వాదశాక్షర
 తిద్వాదశ-అక్షరా । జగతి । జాగతాః । ప్రశవః । జగత్సా । ఏవ । అస్మై । ప్రశూన్ । అవేతి ।
 రున్తే । అష్టావష్టావిత్యష్టా-అష్టా । అన్యేషు । ధిష్ఠియేషు । ఉపేతి । దధాతి । అష్టాశ్చాఽత్యష్టా-
 శ్చష్టాః । ప్రశవః । ప్రశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । షట్ । మూర్తారీయే । షట్ । వై । ఋతవః ।
 ఋతవః । ఖలు । వై । దేవాః । పితరః । ఋతూన్ । ఏవ । దేవాన్ । పితృన్ । ప్రీణాతి ॥౧౬॥

॥ ప్రభవతియజమానాయతనంవాఅష్టాచత్వారిగంశచ్చ॥౧౧॥

పవస్య । వాజసాతయఇతివాజ-సాతయే । ఇతి । అనుష్ఠుగిత్యను-స్తుక్ । ప్రతిపదితి
 ప్రతి-పత్ । భవతి । తిస్రః । అనుష్ఠుభిఇత్యను-స్తుభః । చతస్రః । గాయత్రియః । యత్ ।
 తిస్రః । అనుష్ఠుభిఇత్యను-స్తుభః । తస్మాత్ । అశ్వః । త్రిభిరితిత్రి-భిః । తిష్ఠన్ । తిష్ఠతి ।
 యత్ । చతస్రః । గాయత్రియః । తస్మాత్ । సర్వాన్ । చతురః । ప్రదః । ప్రతిదధదితిప్రతి-
 దధత్ । పలాయతే । ప్రరమా । వై । ఏషా । చస్తసామ్ । యత్ । అనుష్ఠుగిత్యను-స్తుక్ ।
 ప్రరమః । చతుష్టోమఇతిచతుః-స్తోమః । స్తోమానామ్ । ప్రరమః । త్రిరాత్రఇతిత్రి-రాత్రః ।
 యజ్ఞానామ్ । ప్రరమః । అశ్వః । ప్రశూనామ్ । ప్రరమేణ । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రరమతామ్ ।

గమయతి | ఏకవిగ్ంశమిత్యేక-విగ్ంశమ్ | అహా | భవతి || ౧౬౫ || యన్విశ్చే | అక్ష్మ |
అలభ్యతఇత్యా-లభ్యతే | ద్వాదశ | మాసా | పఞ్చ | ఋతమా | శ్రయా | ఇమే | లోకా |
అసౌ | అదిత్య | ఏకవిగ్ంశమిత్యేక-విగ్ంశః | ఏష | ప్రణాపతిరితిధ్రువా-పతిః | ప్రాణాపత్యుః
ప్రాణా-పత్యః | అశ్వ | తమ్ | ఏవ | సాక్షాదితీస-అక్షాత్ | ఋద్ధీతి | శక్తరయా | పృథ్వీ
భవన్తి | అన్యదన్యదిత్యన్యత్-అన్యత్ | ఛన్దః | అన్యే | స్త్రవత్యన్యే-అన్యే | వై | ఏతే | పశవః |
ఏతీ | లభ్యన్తే | ఉత | ఇవ | గ్రామ్యా | ఉత | ఇవ | అరణ్యా | యత్ | శక్తరయా | పృథ్వీ |
భవన్తి | అశ్వస్య | సర్వత్వాయేతీసర్వ-త్వాయ | ప్రార్థురశ్మమితిపార్థు-రశ్మమ్ | బ్రహ్మసామ
మితిబ్రహ్మ-సామమ్ | భవతి | రశ్మినా | వై | అశ్వః || ౧౬౬ || యతః | ఈశ్వరః | వై | అక్ష్మ |
అయతః | అప్రతిష్ఠితఇత్యప్రతి-స్థితః | పరామ్ | పరాపతమితిపరా-పతమ్ | గన్తో | యత్
ప్రార్థురశ్మమితిపార్థు-రశ్మమ్ | బ్రహ్మసామమితిబ్రహ్మ-సామమ్ | భవతి | అశ్వస్య | యన్వి
ర్భుత్యే | సజ్యతీతిసమ్-కృతి | అచ్చావాకసామమిత్యచ్చావాక-సామమ్ | భవతి | ఉభ్యన్తు
యజ్ఞఇత్యుభన్న-యజ్ఞః | వై | ఏషః | యత్ | అశ్వమేధఇత్యశ్వ-మేధః | ఈ | తత్ | వేద |
ఇతి | ఆహుః | యదీ | సర్వః | వా | క్రియతే | న | వా | సర్వః | ఇతి | యత్ | సజ్యతీతిసమ్-
కృతి | అచ్చావాకసామమిత్యచ్చావాక-సామమ్ | భవతి | అశ్వస్య | సర్వత్వాయేతీసర్వ-
త్వాయ | పర్యాప్త్యాఇతిపరి-ఆప్త్యై | అసన్తరాయాయేత్యసన్తః-అయాయ | సర్వస్తోమతి
సర్వ-స్తోమః | అతిరాత్రఇత్యతి-రాత్రః | ఉత్తమమిత్యత్-తమమ్ | అహా | భవతి | సర్వస్య
ఆప్త్యై | సర్వస్య | జిత్యే | సర్వమ్ | ఏవ | తేన | అప్రోతి | సర్వమ్ | జయతి || ౧౬౭ ||

|| అహర్భవతివాఅశ్వోఽహర్భవతిదశచ || ౧౬౭ ||

దేవాసురాస్తేసర్వవారుడ్రోఽశ్వస్యపదేవదుదేనప్రాచీమితివసోఽహారామ్యుదేవ

స్సువర్గాయయత్రాకూతాయచన్తశ్చితమ్మవస్వద్వారత॥౧౨॥

దేవాసురాత్రజాయాంఘర్కం వైగ్రముష్టిప్రథమోదేవయతామే తద్వైచన్తసామ్మధో
త్యష్టేపజ్జాశత్॥౧౩॥

దేవాసురాస్పర్వణ్యయతి॥

॥ వారిఃఓమ్ ॥

॥ తభుత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

॥ చతుర్థప్రశ్నస్సమాప్తః ॥